

HÍREK

BORGULYA ÁGNES

Kultúraközi kommunikáció és a vállalatok nemzetközi kommunikációja

GVKM workshop, Budapest, 2010. április 23–24.

2008-ban jött létre az az országos szerveződés, amely az üzleti és gazdasági felsőoktatásban vállalati és üzleti kommunikációt kutató és oktató tanárok, valamint a vállalatoknál dolgozó szakemberek rendszeres párbeszédét szolgálja.

2010. április 23–24-én harmadszor került sor a GVKM (Gazdasági és Vállalati Kommunikáció Intézményközi Szellemi Műhely) műhelymunkájára Budapesten. Az eseményt a GVKM és az MTA Kommunikációmenedzsment Albizottsága közösen rendezte. A workshop címe és témája a Vállalatok nemzetközi kommunikációja volt. A problémákat felvető és elemző előadások és hozzászólások az alábbi kérdések köré szerveződtek:

- A globális vállalatok, multinacionális vállalatok kommunikációja
- Eltérő kultúrába beágyazott anya- és leányvállalatok kommunikációja
- Kultúrák találkozása egy vállalaton belül
- Az interkulturális kompetencia és a kulturális intelligencia kérdései
- Nemzetközi vagy kultúraközi kommunikáció?
- A vállalati nemzetközi/kultúraközi kommunikáció oktatása

A szervezők szándéka szerint a konferenciának egy további kérdésre is választ kellett adnia: milyen összefüggés áll fenn a nagyrészt az alkalmazott nyelvészet érdeklődési körébe tartozó kultúraközi kommunikációnak és a vállalatok nemzetközi kommunikációjának kérdései között, amelyek vállalatgazdasági nézőpontot is magukban foglalnak.

A *kultúraközi kommunikáció* mint interdiszciplináris társadalomtudományi kutatási terület pilléreit a kultúrantropológia, a kommunikációelmélet, az alkalmazott nyelvészetből kinőtt pszicholingvisztika és szociolingvisztika, a pragmatika, az összehasonlító pszichológia és szociológia képezik. Fontos területei az eltérő kultúrákat éltető nyelveknek, a nem verbális kommunikáció kultúránként eltéréseket (is) mutató jelrendszereinek összehasonlítása. Támaszkodik rá a fordítástudomány is. Ilyen értelemben szorosan kapcsolódik az alkalmazott nyelvészethez.

A *vállalatok nemzetközi kommunikációja* mint kutatási terület és mint gyakorlati tevékenység ennél még tágabb összefüggéseket fog át. A nemzetközi tevékenységet folytató vállalat vezetését mindenkor az érdekli, hogy legyen minél eredményesebb a vállalat kommunikációja. Az eredményességet érintik a napi munka során használt nyelvek (a verbális és nem verbális jelrendszerek) eltéréseiből következő kommunikációs zavarok, a vállalati tevékenységhez kapcsolódó fordítások minősége, a kultúránként eltérő kommunikációs műfaji, eszközbeli sajátosságokból eredő nehézségek – például a honlap, az éves mérleg, a tárgyalás vagy az értekezlet stb. eltérő ismérvei. A vállalatok nemzetközi kommunikációja ezen túlmenően más ismereteket is feltételez: például a kommunikációt érintő jogszabályi háttér (mit szabad vagy

mit kötelező kommunikálni?) a szociokulturális környezet (milyen ismeretre lehet építeni a célcsoportoknál?) figyelembevételét.

A vállalatok nemzetközi kommunikációja sikerességének tehát előfeltétele, hogy felhasználja a kultúraközi kommunikáció kutatásának eredményeit és az ezen a téren felhalmozott tudást. Másképp szólva a vállalatok nemzetközi kommunikációja során az alkalmazott nyelvészet egyes területein nyert eredmények alkalmazása valósul meg. Ez az összefüggés cáfolhatatlanul nyilvánvalóvá vált a workshop előadásaiból.

Az előadók között a kultúraközi és a nemzetközi vállalati kommunikáció ismert és fiatal hazai kutatói és neves vállalati szakemberei találhatók. Nagy érdeklődés kísérte az egyik oldalról Hidasi Judit, Falkné Bánó Klára, Heidrich Balázs, Borgulya Istvánné¹, Tompos Anikó, Poór József, Karoliny Mártonné, Primecz Henriett, Bajzáth Tünde és Szőke Júlia megszólalásait, a másik oldalról a nemzetközi tevékenységet folytató cégek előadóinak problémafeltárásait, így az Ericsson részéről Darabos Anna projektvezetőnek, a Pernod-Ricard vezetőjének, Singlár Tamásnak, a Lang & Társai Kft képviselőjének, Tihanyi Rolandnak, az UniCredit Bank Hungary ügyvezető igazgatójának, Sárosi Józsefnek tényfeltáró előadásait. Külön színtöltő volt a találkozónak a média képviselőinek, Szigeti Péternek és Kocsi Ilonának felszólalása, akik a Kreatív Csoport, illetve a Világgazdaság révén gyakorolnak jelentős hatást a vállalatok kommunikációjára. A tartalmak sokszínűségét jelzi, hogy fogalomtisztázó kérdésektől kezdve egy Kínában folytatott projekt munka buktatóiig a kultúraközi együttműködésekkel kapcsolatos számos téma került terítékre. Új kutatási projektekkel és újszerű oktatási módszerekkel is megismerkedtek a résztvevők.

A találkozó keretében sor került Borgulya Istvánné *Kommunikációmenedzsment a vállalati értékteremtésben* című könyvének (Budapest: Akadémiai Kiadó, 2010) szakmai bemutatójára is.

A rendezvény előadásainak tartalmáról, valamint a korábbi eseményekről bővebb információk találhatóak a GVKM honlapján: www.gvkm.ktk.pte.hu címen.

¹ Borgulya Istvánné Vető Ágnes – A szerk.

A XVI. évfolyam 2–3. számának szerzői

- BORGULYA ÁGNES, Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar (vetoag@gmail.com)
- FÁBIÁN MÁRTA, Pannon Egyetem, Neveléstudományi és Nyelvtudományi Doktori Iskola, Veszprém (fabmarta@gmail.com)
- B. FEJES KATALIN, Szegedi Tudományegyetem, Magyar Nyelvészeti Tanszék (bfejes@hung.u-szeged.hu)
- FLÖGL SZILVIA, Forschungszentrum Deutscher Sprachatlas, Philipps-Universität, Marburg (flogls@freemail.hu)
- FURCSA LAURA, Szent István Egyetem, Alkalmazott Bölcsészeti Kar, Idegen Nyelvi, Irodalmi Tanszék és Lektorátus, Jászberény (furcsa.laura@abk.szie.hu)
- HÁHN JUDIT, Pécsi Tudományegyetem, Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program (Hahn@ktk.pte.hu)
- HARDI JUDIT, Kecskeméti Főiskola, Tanítóképző Főiskolai Kar (hardi.judit@tfk.kefo.hu)
- HARSÁNYI MIHÁLY, Eszterházy Károly Főiskola, Német Nyelv és Irodalom Tanszék, Eger (harsanyi@ektf.hu)
- HORVÁTH JÓZSEF, Pécsi Tudományegyetem, Anglisztika Intézet (josephor@gmail.com)
- KOVÁCS LÁSZLÓ, Nyugat-magyarországi Egyetem, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Szombathely (klaszlo@btk.nyme.hu)
- MAJOR FERENCNÉ, Budapest (major.ferenckaroly@upcmail.hu)
- MEDGYES PÉTER, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Angol Nyelvpedagógia Tanszék, Budapest (medgyesp@citromail.hu)
- OSVALD MÁRIA, Nyugat-magyarországi Egyetem, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Szombathely (osvald.maria@gmail.com)
- PAKSI LÁSZLÓ, Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar, Neveléstudományi Intézet, Pápa (paksi.laci@freemail.hu)
- SEBESTYÉNNÉ KERESZTHIDI ÁGNES, Szent István Egyetem, Alkalmazott Bölcsészeti Kar, Jászberény (sebibela@invitel.hu)
- SIPTÁR PÉTER, MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest (siptar@nytud.hu)
- SULYOK HEDVIG, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék (sulyok@jgypk.u-szeged.hu)
- SZABÓ ANDREA, Fillér utcai általános iskola, Budapest (szaboandrea@freemail.hu)
- SZABÓ CSABA, Eszterházy Károly Főiskola, Német Nyelv és Irodalom Tanszék, Eger (szcsbb@gmail.com)
- SZÉKELY GÁBOR, Nyíregyházi Főiskola, Modern Filológiai Intézet, Német Nyelv és Kultúra Csoport (szekelygaborster@gmail.com)
- SZILÁGYINÉ HODOSSY ZSUZSANNA, Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti Kar, Idegen Nyelvi, Irodalmi Tanszék és Lektorátus, Jászberény (Szilagyne.Hodossy.Zsuzsanna@abk.szie.hu)
- SZÜCS ESZTER CECILIA, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Magyar Nyelvészeti és Irodalmi Tanszék (esztercecilia@gmail.com)
- TAKÁCS ZOLTÁN, Pécsi Tudományegyetem (takacs.zoltan@pte.hu)